

YARGITAY KARARLARI

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLÂMI

Esas No : 2025/2523
Karar No : 2025/4639

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Muğla 1. Asliye Hukuk (Tüketici) Mahkemesi
TARİHİ : 29.12.2023
SAYISI : 2023/142 E., 2023/357 K.
DAVACI : Adm Elektrik Dağıtım A.Ş. vekili Avukat Hacer Akduman
DAVALI : Hüseyin Can Çelik vekili Avukat Alirıza Han Can
DAVA TARİHİ : 10.04.2023

İlk Derece Mahkemesince kesin olarak verilen kararın, kanun yararına temyizen incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili; davalı tarafın yüksek voltaj nedeniyle klimasının arızalandığı iddiasıyla Muğla İl Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığına başvurarak oluşan hasarın tazminini talep ettiğini, Muğla İl Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığınca müvekkili şirketin yapmış olduğu haklı itirazları dikkate almadan davalıyı haklı bularak arıza bedeli olduğu iddia edilen 17.000,00 TL'nin iadesine karar verildiğini, Hakem Heyeti tarafından verilen usul ve hukuka aykırı kararın iptali gerektiğini belirterek, Muğla İl Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığının 29.03.2023 tarihli kararının kaldırılması talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili; müvekkiline ait klimanın dış ünite ve iç ünite elektronik kartları (ana kart), elektrik dağıtım şirketinden kaynaklı voltaj dalgalanması nedeniyle arızalandığını savunarak, davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; tüketicinin adresinin Marmaris/Muğla olduğu, şikayet edilen firmanın adresinin Merkezefendi/Denizli olduğu, bu itibarla yetkisiz olan Muğla İl Tüketici Hakem Heyetinin, başvuruyu yetkili Tüketici Hakem Heyetine göndermek veya yetki nedeniyle başvurunun reddine karar vermesi gerekirken, esasa ilişkin karar vermesinin hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle; davanın kabulüne, Muğla İl Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığının 29.03.2023 tarihli kararının iptaline karar verilmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Sebepleri

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına yönelik Adalet Bakanlığınca; Mahkemece davalı tüketicinin yerleşim yerinin bulunduğu Marmaris İlçe Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığına başvuru yapabileceği gibi, yerleşim yerinin bulunduğu ilin sınırlarında yetkili olan Muğla İl Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığına da başvuru yapabileceği dikkate alınarak davanın esası hakkında karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçeyle davanın kabulü ile kararın iptaline karar verilmesinin usul ve yasaya aykırı olduğu ileri sürülerek, kanun yararına temyiz isteminde bulunulmuştur.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, davacıdan alınan elektrik enerjisinin voltajının yüksek olması nedeniyle davalının klimasının zarara uğramasından kaynaklanan tazminat isteminin kabulüne dair verilen Tüketici Hakem Heyeti kararının iptali istemine ilişkin olup, kanun yararına temyiz yolunda uyuşmazlık, İl Tüketici Hakem Heyetinin başvuru incelemekle yetkili olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un (6502 sayılı Kanun) "Kuruluş ve görev alanı" başlıklı 66/1. maddesinde; "Bakanlık, tüketici işlemleri ile tüketiciye yönelik uygulamalardan doğabilecek uyuşmazlıklara çözüm bulmak amacıyla Tüketici Hakem Heyetleri oluşturmakla görevlidir. Tüketici Hakem Heyetlerinin yetki alanı ile iş bölümü Bakanlıkça belirlenir." ve yine "Başvuru" başlıklı 68. maddesinde; "(1) (Değişik cümle:24/3/2022-7392/13 md.) Tarafların İcra ve İflas Kanunundaki hakları saklı kalmak kaydıyla; değeri otuz bin Türk Lirasının altında bulunan uyuşmazlıklarda Tüketici Hakem Heyetlerine başvuru zorunludur. Bu değerlerin üzerindeki uyuşmazlıklar için Tüketici Hakem Heyetlerine başvuru yapılamaz.

(2) Tüketici Hakem Heyetleri kendilerine yapılan başvuruları gereğini yapmak üzere kabul etmek zorundadır.

(3) Başvurular, tüketicinin yerleşim yerinin bulunduğu veya tüketici işleminin yapıldığı yerdeki Tüketici Hakem Heyetine yapılabilir. (Değişik cümle:24/3/2022-7392/13 md.) Tüketici Hakem Heyetinin bulunmadığı yerlerde ise başvurular o ilçe kaymakamlığına yapılabilir. (Ek cümle:24/3/2022-7392/13 md.) Yapılan bu başvurular, kaymakamlıklarca gereği yapılmak üzere Bakanlıkça belirlenen yetkili tüketici hakem heyetine iletilir.

(4) Bu maddede belirtilen parasal sınırlar her takvim yılı başından itibaren geçerli olmak üzere, o yıl için 04.01.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298. maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. Bu artışların hesabında bin Türk Lirasının küsuru dikkate alınmaz.

(5) Bu madde tüketicilerin ilgili mevzuatına göre alternatif uyuşmazlık çözüm mercilerine başvurmaya engel değildir." düzenlenmesine yer verilmiştir.

6502 sayılı Kanun'un 72. ve 84. maddesine dayanılarak hazırlanan 21.09.2022 tarihli ve 31960 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Tüketici Hakem Heyetleri Yönetmeliğinin 7. maddesinde "(1) Tüketici Hakem Heyetlerinin yetki alanı ile iş bölümü Bakanlıkça belirlenir.

(2) İl Tüketici Hakem Heyetleri il sınırları içinde, ilçe Tüketici Hakem Heyetleri ise ilçe sınırları içinde yetkilidir. Tüketici Hakem Heyeti kurulmayan ilçelerde Bakanlıkça o ilçe için belirlenen Hakem Heyeti yetkilidir.

(3) Başvurular, tüketicinin yerleşim yerinin bulunduğu veya tüketici işleminin yapıldığı yerdeki Tüketici Hakem Heyetine yapılabilir.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca başvuru yapılabilecek ilçede Tüketici Hakem Heyetinin kurulmamış olması halinde, başvurular o ilçe kaymakamlığına yapılabilir. Başvurular, kaymakamlıklarca gereği yapılmak üzere Tüketici Bilgi Sistemine gecikmeksizin kaydedilerek Bakanlıkça belirlenen yetkili Tüketici Hakem Heyetine iletilir." düzenlemesine yer verilmiştir.

Anılan mevzuat hükümleri uyarınca; İl Tüketici Hakem Heyetleri il sınırı içinde, İlçe Tüketici Hakem Heyetleri ilçe sınırı içinde yetkili olup, İl ve İlçe Tüketici Hakem Heyetleri arasında başvuru sınırı ve konusu diğer bir ifadeyle görev yönünden bir ayrım bulunmamaktadır. Ayrıca 6502 sayılı Kanunda ve Tüketici Hakem Heyetleri Yönetmeliğinde, başvuru yapılması açısından İl ve İlçe Tüketici Hakem Heyetleri arasında bir öncelik sıralaması yapılmamıştır. Bu bağlamda bir tüketici yaşamış olduğu uyuşmazlığın çözümü amacıyla yerleşim yerinin bulunduğu veya tüketici işleminin yapıldığı yerdeki İlçe Tüketici Hakem Heyetine başvurabileceği gibi, yerleşim yerinin bulunduğu veya tüketici işleminin yapıldığı ilin sınırlarında yetkili olan İl Tüketici Hakem Heyetine de başvurabilecektir.

O halde, Mahkemece; davalı tüketicinin yerleşim yerinin bulunduğu Marmaris İlçesinin bulunduğu ilin sınırlarında yetkili olan Muğla İl Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığına başvuru yapabileceği dikkate alınarak, davanın esası hakkında karar verilmesi gerekirken, yanılığılı değerlendirmeyle yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olduğundan Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına temyiz isteminin kabulü gerekmektedir.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 363/1 maddesine dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere aynı Kanun'un 362/2 maddesi hükmü gereğince **KANUN YARARINA BOZULMASINA**,

Dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

07.10.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

**TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLÂMI**

Esas No : 2025/4147
Karar No : 2025/5013

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Eskişehir 2. Sulh Hukuk Mahkemesi
TARİHİ : 06.03.2024
SAYISI : 2023/2278 E., 2024/849 K.
DAVACI : Bülent Çaylık vekili Avukat Gülbahar Çakar
DAVALI : Burhan Karaman vekili Avukat Halit Saldan
DAVA TARİHİ : 11.07.2023

İlk Derece Mahkemesince kesin olarak verilen kararın kanun yararına temyizden incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili; taraflar arasında 20.09.2022 tarihli kira sözleşmesi düzenlendiğini, her ne kadar kira sözleşmesinde; kira borcunun banka yoluyla ödeneceği kararlaştırılmış ise de, davalının istemesi nedeniyle kira bedellerinin elden ödendiğini, davalının Haziran ayı kira bedelini almaması nedeniyle tevdi mahalli tayini talep edilmesi için başvurduğunu, kira borcu olmadığı halde hakkında icra takibi başlatıldığını, davalı kiraya verenin müvekkilinin tahliye edebilmek için kendisine elden yapılan ödemeleri inkar ederek haksız menfaat elde etmeye çalıştığını ileri sürerek; icra takibine konu edilen Ocak, Şubat, Mart, Nisan ve Mayıs aylarına ait kira borçlarının ödendiğinin tespitine karar verilmesini talep etmiş, yargılama sırasında icra tehdidi altında takip dosyası borcunun ödenmesi nedeniyle, davanın istirdat davası olarak devamını, 4.389,55 TL ile 14.440,00 TL ödemenin, ödeme tarihlerinden itibaren işleyecek yasal faizi ile tahsiline karar verilmesini istemiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili; davacının ödeme iddiasını kabul etmediklerini, davacının tanıkla ispat iddiasının hukuki dayanaktan yoksun olduğunu, bir yıllık kira bedeli olan 21.600,00 TL'nin senetle ispat sınırının üzerinde olduğunu, davacının tanık dinletmesine muvafakat etmediklerini savunarak, davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararıyla; dava konusu kira bedellerini davalının işyerine gelerek aldığı, Mayıs ayı kirasının davacının eşi ile birlikte davalının yanına gidilerek ödendiği, haziran ayı kirasını işyerine almaya gelmemesi üzerine PTT kanalıyla ödemek

istediği, bu ödemenin de kabul edilmemesi üzerine tevdi mahalli tayini yoluyla ödeme yapılmasına karar verildiği, icra takibine konu kira bedellerinin davacı tarafça yatırılmış olması ve icra tehdidi altında tekrar ödemesi nedeniyle yapılan ödemelerin istirdatının gerektiğinden bahisle; davanın kabulüne, 4.389,55 TL'nin 29.11.2023 tarihinden, 14.440,00 TL'nin 01.12.2023 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacıya ödenmesine karar verilmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Sebepleri

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına yönelik Adalet Bakanlığınca; taraflar arasında 20.09.2022 başlangıç tarihli, 1.800,00 TL kira bedelli ve üç ay süreli kira sözleşmesinin varlığı hususunda herhangi bir uyumsuzluk bulunmadığı, yıllık kira bedeli senetle ispat sınırının üzerinde olduğu gibi 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) senede karşı tanıkla ispat yasağını düzenleyen 201. maddesine göre de, senede bağlı her çeşit iddiaya karşı ileri sürülen ve senedin hüküm ve kuvvetini ortadan kaldıracak veya azaltacak nitelikte bulunan hukuki işlemlerin ikibinbeşyüz Türk Lirasından az bir miktara ait olsa bile tanıkla ispat olunamayacağı, yıllık kira bedeli senetle ispat sınırının üzerinde olduğu, bu itibarla davacı kiracı tarafından kira borcunun ödendiği hususu kesin delille ispat edilmesi gerekirken Mahkemece tanık beyanlarına dayanarak yazılı şekilde karar verilmiş olmasının usul ve yasaya aykırı olduğu ileri sürülerek, kanun yararına temyiz isteminde bulunulmuştur.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyumsuzluk, kira alacağının tahsili için başlatılan icra takibi nedeniyle borçlu olmadığının tespiti istemine ilişkin olup, dava konusu borcun ödenmiş olması nedeniyle dava istirdat davasına dönüşmüştür.

6100 sayılı Kanunu 190/1 maddesinde; *"İspat yükü, kanunda özel bir düzenleme bulunmadıkça, iddia edilen vaktıya bağlanan hukuki sonuçtan kendi lehine hak çıkaran tarafa aittir."*

200/1 maddesinde; *"Bir hakkın doğumu, düşürölmesi, devri, değiştirilmesi, yenilenmesi, ertelenmesi, ikrarı ve iffası amacıyla yapılan hukuki işlemlerin, yapıldıkları zamanki miktar veya değerleri ikibinbeşyüz Türk Lirasını geçtiği takdirde senetle ispat olunması gerekir. Bu hukuki işlemlerin miktar veya değerı ödeme veya borçtan kurtarma gibi bir nedenle iki bin beş yüz Türk Lirasından aşığı düşse bile senetsiz ispat olunamaz."*

201. maddesinde ise; *"Senede bağlı her çeşit iddiaya karşı ileri sürülen ve senedin hüküm ve kuvvetini ortadan kaldıracak veya azaltacak nitelikte bulunan hukuki işlemler ikibinbeşyüz Türk Lirasından az bir miktara ait olsa bile tanıkla ispat olunamaz."* düzenlemeleri yer almaktadır.

Kural olarak, kira ilişkisinin varlığını ve aylık kira bedelinin ne kadar olduğunu ispat külfeti kiraya verene, kabul edilen kira bedelinin ödendiğinin ispat külfeti ise kiracıya düşer. Kiraya verenin talep ettiği yıllık kira bedeli, 6100 sayılı Kanunun 200. maddesi uyarınca belirlenecek senetle ispat sınırının üzerinde ise; kira bedelini kesin delille ispatlamak zorundadır. Yine kiracı da kira bedelinin senetle ispat sınırının üzerinde olması durumunda, kira borcunu ödediğini kesin delille ispat etmelidir.

Somut olayda; taraflarca imzalanan 20.09.2022 başlangıç tarihli yazılı kira sözleşmesinde, aylık kira bedeli 1.800,00 TL olarak kararlaştırılmıştır. Davalı kiraya veren tarafından başlatılan icra takibinde aylık 1.800,00 TL kira bedeli üzerinden Ocak-Haziran 2023 dönemine ait 10.800,00 TL kira alacağının tahsili talep edilmiş, davacı kiracı kira bedellerinin elden ödendiğini ileri sürerek borçlu olmadığının tespitini talep etmiştir.

Her ne kadar, İlk Derece Mahkemesince; tanık beyanlarına dayanılarak davacı kiracının kira bedellerini ödediği sonucuna varılmış ise de, yıllık kira bedeli senetle ispat sınırının üzerinde olduğundan, kiracı iddiasını kesin delille ispat etmekle yükümlüdür. Aynı zamanda senede karşı tanıkla ispat yasağını düzenleyen 6100 sayılı Kanunun 201. maddesine göre de, taraflar arasında yazılı kira

sözleşmesi bulunduğundan, kira bedellerinin ödendiği hususunda tanık dinlenemez.

Hal böyle olunca, İlk Derece Mahkemesince; davacının kira bedellerini ödemediğini tanık beyanlarına ile ispatlamayacağı göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılması gerekirken, tanık beyanlarına dayanarak yazılı şekilde karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olduğundan, Adalet Bakanlığının kanun yararına temyiz isteminin kabulü gerekmektedir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanunun 363 maddesinin birinci fıkrası hükmüne dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın aynı maddenin ikinci fıkrası uyarınca sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**,

Dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin ve dava dosyasının Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

21.10.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLÂMI

Esas No : 2025/4193
Karar No : 2025/5556

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ

TARİHİ

SAYISI

DAVACILAR

DAVALI

DAVA TARİHİ

: Gaziantep 1. Tüketici Mahkemesi
: 12.03.2024
: 2024/79 E., 2024/105 K.
: 1-Bilgehan Özkul, 2-Zeliha Ezgi Hoşlu
vekilî Avukat Hatice Özkul
: Cihan Yerdelen
: 18.07.2023

İlk Derece Mahkemesince, kesin olarak verilen kararın kanun yararına temyizden incelenmesi Adalet Bakanlığı tarafından istenilmiş olmakla; Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

II. DAVA

Davacılar vekilî; müvekkillerinin dava dışı Ceylan Keklik'in avukatı olduğunu, müvekkillerinin Ceylan Keklik adına vekaleten Gaziantep 3. Aile Mahkemesinin 2020/687 E., 2022/526 K. sayılı dosyasında davalı Cihan Yerdelen'e karşı nafaka davası açtığını, dava dosyasının 07.06.2022 tarihli 7. celsesinde Ceylan Keklik'in asaleten duruşmaya katılarak davadan feragat ettiğini bildirdiğini, müvekkilinin bu durumdan haberdar olmadığını, Aile Mahkemesinde tarafların müvekkili olan avukatı saf dışı bırakarak kendi aralarında uzlaştıklarını, bu nedenle davalı aleyhine karşı yan vekalet ücretinin tahsili için icra takibi başlattığını belirterek, Gaziantep İcra Dairesinin 2023/65231 E. sayılı dosyasına yapılan itirazın iptali ve icra inkar tazminatı talep etmiştir.

III. CEVAP

Davalı; cevap vermemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

1. Gaziantep 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.12.2023 tarihli ve 2023/225 E., 2023/384 K. sayılı kararıyla; davacının mesleki amaçla hareket ettiği, davalının ise hizmet alan Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda tanımı yapılan tüketici olduğu, davanın 18.07.2023 tarihinde ikame edildiği, somut uyuşmazlığın Tüketici Mahkemesinin görev alanına girdiği gerekçesiyle, görev dava şartı noksanlığından davanın usulden reddine karar verilmiştir.

2. Dosyanın tevzi edildiği Gaziantep 1. Tüketici Mahkemesinin 12.03.2024 tarihli ve 2024/79 E., 2024/105 K. sayılı ilamıyla; dava açılmadan önce arabuluculuğa başvurulmuş olmasının dava şartı olarak öngörüldüğü, bu durumda 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun 18/A maddesine göre davacının, arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılamadığına ilişkin son tutanağın aslını veya arabulucu tarafından onaylanmış bir örneğini dava dilekçesine eklemek zorunda olduğu ancak dava dilekçesi ekinde arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılamadığına ilişkin son tutanağın bulunmadığı, verilen kesin sürede arabuluculuk tutanağı sunulmadığı gerekçesiyle, davanın özel dava şartı (zorunlu arabuluculuk) yokluğu nedeniyle usulden reddine karar verilmiştir.

IV. KANUN YARARINA TEMYİZ

A. Kanun Yararına Temyiz Sebepleri

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına yönelik Adalet Bakanlığınca; Mahkemece taraflar

arasında bir tüketici işlemi bulunmadığı ve Tüketici Mahkemesinin görevsiz olduğu dikkate alınarak karşı görevsizlik kararı verilmesi gerekirken arabuluculuk dava şartının yokluğu nedeniyle davanın usulden reddine karar karar verilmiş olmasının usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek, kanun yararına temyiz isteminde bulunulmuştur.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, davacılar tarafından takip edilen dava dosyasında tarafların sulh olması nedeniyle karşı yan vekalet ücretinin takip edilen dava dosyasının karşı tarafından Avukatlık Kanunu'nun 165. maddesi gereğince tahsili için başlatılan icra takibine itirazın iptali istemine ilişkin olup, kanun yararına temyiz aşamasında uyuşmazlık Tüketici Mahkemesinin görevli olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

6502 sayılı Kanunun 3. maddesine göre; tüketici, ticari veya mesleki olmayan amaçlarla hareket eden gerçek veya tüzel kişiyi, tüketici işlemi; mal veya hizmet piyasalarında kamu tüzel kişileri de dâhil olmak üzere ticari veya mesleki amaçlarla hareket eden veya onun adına ya da hesabına hareket eden gerçek veya tüzel kişiler ile tüketiciler arasında kurulan, eser, taşıma, simsarlık, sigorta, vekâlet, bankacılık ve benzeri sözleşmeler de dâhil olmak üzere her türlü sözleşme ve hukuki işlemi ifade eder.

6502 sayılı Kanunun 73. maddesi bu kanunun uygulanması ile ilgili her türlü ihtilafa Tüketici Mahkemelerinde bakılacağını öngörmüştür. Bir hukuki işlemin sadece 6502 sayılı Kanunda düzenlenmiş olması tek başına o işlemten kaynaklanan uyuşmazlığın Tüketici Mahkemesinde görülmesini gerektirmez. Bir hukuki işlemin 6502 sayılı Kanun kapsamında kaldığının kabul edilmesi için taraflardan birinin tüketici, diğer tarafın ise satıcı, sağlayıcı ya da müteşebbis olması gerekir.

Somut olayda, davacı vekillerin dava dışı müvekkili Ceylan Keklik adına vekaleten, davalı aleyhine Gaziantep 3. Aile Mahkemesinin 2020/687 E., 2022/526 K. sayılı nafaka davasını açtıkları, eldeki davanın ve nafaka davasının davalısı olan Cihan Yerdelen ile davacılar arasında herhangi bir vekâlet veya sözleşme ilişkisinin bulunmadığı, davalının da tüketici olarak değerlendirilemeyeceği anlaşılmakla taraflar arasındaki uyuşmazlığın 6502 sayılı Kanun kapsamında kaldığının kabulü mümkün değildir. Görevle ilgili düzenlemeler kamu düzenine ilişkin olup taraflar ileri sürmesi dahi yargılamamanın her aşamasında resen gözetilir. Görevle ilgili hususlarda kazanılmış hak söz konusu olmaz.

O halde Mahkemece, taraflar arasında bir tüketici işlemi bulunmadığı ve Tüketici Mahkemesinin görevsiz olduğu dikkate alınarak karşı görevsizlik kararı verilmesi gerekirken arabuluculuk dava şartının yokluğu nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmiş olması usul ve yasaya aykırı olduğundan Adalet Bakanlığının kanun yararına temyiz isteminin kabulü gerekmektedir.

V. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Adalet Bakanlığının HMK'nın 363/1 hükmüne dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere HMK'nın 362/2 maddesi gereği **KANUN YARARINA BOZULMASINA**,

Dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

24.11.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Yargıtay 7. Hukuk Dairesinden:

TÜRK MİLLETİ ADINA YARGITAY İLÂMI

Esas No : 2025/2946
Karar No : 2025/3715

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Ortaköy(Aksaray) 1. Asliye Hukuk Mahkemesi
TARİHİ : 16.06.2023
SAYISI : 2021/483 E., 2023/617 K.
DAVACI : Aysel Karakulah vekili Avukat Şakir Şen
DAVALILAR : Şaziye Gündüz vd.

El atmanın önlenmesi ikinci kademede geçit davasından dolayı yapılan yargılama sonunda, İlk Derece Mahkemesince davanın reddine karar verilmiştir.

Temyiz edilmeden kesinleşen hükmün Adalet Bakanlığının 11.06.2025 gün ve 39152028-153.01-492-2025-E, 1236/13413 sayılı talebi ile 6100 sayılı HMK'nın 363.maddesi gereğince kanun yararına bozulması istenilmiş olmakla, dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı dava dilekçesinde; 862 ada 8 parselde hissedar olduğunu, hissedarlardan birinin hissesini davalıya satmadan önce davalının kullanmakta olduğu yerden geçebildiğini, davalının ise hisseyi satın aldıktan sonra taşınmazının etrafını çevirdiğini ve müvekkillerinin evine giden yolu kapattığını, müvekkilinin en kısa ve en ekonomik şekilde ana yola çıkabileceği bir yolu olmadığını, evine girip çıkmakta sıkıntı yaşadığını ileri sürerek, öncelikle davalının müdahalesinin men'ini, olmadığı takdirde müvekkili lehine geçit hakkı tesis edilmesini talep ve dava etmiştir.

II. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesi yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararında; yola cephesi olan parselde geçit hakkı verilemeyeceğinden geçit isteminin, payına karşılık davacının kullanabileceği yer olduğundan el atmanın önlenmesi talebinin reddine kanun yolu kapalı olmak üzere karar vermiştir.

Davacı vekili tarafından hükmün istinaf edilmesi üzerine İlk Derece Mahkemesi 16.09.2024 tarihli ek kararında; davacı vekilinin istinaf isteminin kesinlik sınırı altında kaldığından bahisle istinaf dilekçesinin reddine karar vermiştir.

Ek kararın yasal süre geçtikten sonra istinaf edilmesi nedeniyle İlk Derece Mahkemesi 16.06.2023 tarihi itibarıyla hükmün kesinleştirilmesine karar vermiştir.

III. TEMYİZ

A.Temyiz Sebepleri

Adalet Bakanlığı kanun yararına temyiz dilekçesinde; dava konusu taşınmazın genel yola

cephesinin bulunduğu, tarafların paylı mülkiyet hükümlerine göre malik olduğu taşınmazda davalının kullanımında olan kısmı yola cepheyi kapatacak şekilde tel çit ile çevirdiği, davacıya ait kısımda bulunan evin yola ulaşımının engellendiği, Yargıtay 7. Hukuk Dairesinin 29.11.2023 tarihli ve 2022/5799 Esas, 2023/5821 Karar sayılı ilâmında belirtildiği üzere davacının da paydaşı bulunduğu ana taşınmazın genel yola çıkışı bulunduğundan komşu parseller aleyhine açılacak olan geçit hakkı talepli davanın dinlenemez ise de; fiili kullanım biçiminin belirlendiği dikkate alınıp taşınmazın ifrazının mümkün bulunup bulunmadığı araştırıldıktan sonra taraflar arasındaki uyumsuzluğa 4721 sayılı Kanun'un 683. maddesinde düzenlenen çaplı taşınmaza el atmanın önlenmesi hükümleri çerçevesinde çözüm üretilmesi gerektiği, davalının ana parselde yol olarak ayrılan bölüme el atmasının önlenmesine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesinin usul ve yasaya aykırı olduğunu belirtmiştir.

Davacı vekili ise; kararın kesin olarak verilmesinin hukuka aykırı olduğunu ve taleplerinin kabulü gerektiğini belirtmiştir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 363. maddesinin birinci fıkrası uyarınca İlk Derece Mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar ile istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına karşı yürürlükteki hukuka aykırı bulunduğu ileri sürülerek Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararına temyiz yoluna başvurulur.

Temyiz talebi Yargıtayca yerinde görüldüğü takdirde, 6100 sayılı Kanun'un 363. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca karar kanun yararına bozulur ve bu bozma, kararın hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmaz.

Somut olaya gelince; dava, el atmanın önlenmesi olmadığı takdirde geçit hakkı istemine ilişkindir. 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun paylı mülkiyete ilişkin 688 ile 700. maddeleri arasında bu tür mülkiyette yönetim, tasarruf, yararlanma, koruma, giderlere katılma ve bu konuda paydaşlarca verilen kararların etkisi düzenleme altına alınmış ve paydaşların mülkiyet haklarını bir çekışmeye meydan vermeden, uyum ve düzen içerisinde kullanmaları temin edilmek istenmiştir.

Kanun'un “*Yararlanma, kullanma ve koruma*” başlıklı 693. maddesi;

“Paydaşlardan her biri, diğerlerinin hakları ile bağdaştığı ölçüde paylı maldan yararlanabilir ve onu kullanabilir.

Uyumsuzluk hâlinde yararlanma ve kullanma şeklini hakim belirler. Bu belirleme, paylı malın kullanılmasının zaman veya yer itibarıyla paydaşlar arasında bölünmesi biçiminde de olabilir.

Paydaşlardan her biri, bölünemeyen ortak menfaatlerin korunmasını diğer paydaşları temsilen sağlayabilir” hükmünü taşımaktadır.

Bu hüküm uyarınca, her paydaş diğerlerinin haklarına zarar vermemek kaydıyla taşınmazı kullanabilir. Paylı maldan yararlanma veya kullanma hakkı bütün malı kapsar. Ancak bu kullanma ve yararlanma yetkisi, diğer paydaşların hakları ile bağdaştığı ölçüde olanaklıdır.

Bu nedenle paydaşlardan birinin, diğer paydaşın kullanma hakkını engellemesi ya da ihlâl etmesi durumunda paylı taşınmazdan yararlanamayan paydaşın giderim hakkı doğar. Engel olan öteki paydaş veya paydaşlardan her zaman payına yönelik el atmanın önlenmesini isteyebilir.

Dava, taşınmazda kullanma ve yararlanma biçiminin hükmen belirlenmesi ile muarazanın giderilmesi isteklerine ilişkin olup çekışme konusu paylı mülkiyete tâbi taşınmazda tarafların paydaş oldukları, fiili kullanım biçiminin saptandığı, belirlenen şekilde taraflarca kullanımın devam ettiği, ana taşınmazın genel yola çıkışının bulunduğu, genel yola çıkış için kullanılan bölümün davalının tasarrufunda kaldığı, ne var ki genel yola çıkışın çit çekmek suretiyle davalı tarafından kapatıldığı, davacının da paydaşı bulunduğu ana taşınmazın genel yola çıkışı bulunduğundan komşu parseller aleyhine açılan veya açılacak olan geçit hakkı talepli davanın dinlenemeyeceği açıktır. Bu nedenle

Mahkemeye geçit hakkı istemli davanın reddinde bir isabetsizlik yoktur.

Ancak fiili kullanımında olan kısmın etrafını tel it ile çevirerek davacı paydaşın ana yolu kullanmasına engel olan davalının müdahalesinin önlenmesi, taraflar arasında çıkan muarazanın 4721 sayılı TMK'nın 693. maddesi hükümleri çerçevesinde giderilmesi gerektiğı benimsenerek oluşan hukuki ihtilafın özöme kavuşturulması gerekmektedir.

Bu noktada, 02.01.2023 havale tarihli ziraat ve gayrimenkul değerleme uzmanı bilirkişiler tarafından hazırlanan raporda gősterilen, 1,5 metre yőkseklisindeki ve 75 metre uzunluğundaki davalı tarafından çekilen tel çitleri ile davacının yola çıkışı engellendiğinden davalının taşınmaza yaptığı müdahalenin men'ine karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsiz olup hükmün kanun yararına bozulmasına karar verilmiştir.

IV. KARAR

Açıklanan sebeplerle;

Adalet Bakanlığının 6100 sayılı Kanun'un 363. maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz isteminin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA,**

Dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına gönderilmesine,

17.09.2025 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.